

Kongre öncesi Çalıştayı

Çocuk Gelişimi için Bakım: Geliştiren Bakımın sağlanması için bir araç

18 Nisan, 2018 Üsküdar Üniversitesi, İstanbul,

Bilgi Notu

Arka plan ve gerekçe:

“Geliştiren Bakım” nedir ve neden?

Erke Çocukluk Gelişimi (EÇG) BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin içinde yer aldığı (ör:4.2 ve diğerleri), bunun çok küresel düzeyde ve ülke düzeylerinde çok iyi değerlendirilmesi gereken tarihi bir fırsat olduğu kabul edildi. Sonuç olarak, UNICEF, Dünya Bankası, Dünya Sağlık örgütü, Erken Çocukluk Gelişimi Eylem Ağı'nın (ECDAN) oluşmasına öncülük ettiler. ECDAN, “iyileştirilmiş çocuk bakımı” erken çocukluk gelişiminin sağlanmasında stratejik bir öncelik olarak belirlediler.

EÇG için önceliklerin belirlenmesinde, 2007, 2011 ve son olarak 2016 yıllarında yayınlanan Lancet'in EÇG makale serileri etkin bir oynamıştır. Hatta, Lancet'in 2016 makaleleri, bilimsel literature tarayarak, erken çocukluk gelişiminin sağlanması için gerekli “güvenilir ortamı” tanımlayan Geliştiren Bakım'ı tanıtmıştır¹. Halihazırda, Dünya Sağlık Örgütü, Mayıs 2018 Dünya Sağlık Asamblesine sunmak üzere, “Geliştiren Bakım Çerçevesini” oluşturmaya çalışmaktadır. Bu Çerçevenin, bilhassa ilk yıllarda, hatta ilk 1000 gün içinde, erken çocukluk gelişimine yönelik politikaları, programları ve bütçe desteğine yön vermesi beklenmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün belirttiği gibi “ Bu Çerçeve, sağlık sektörünün, ulusal düzeyde çok-sektörlü programları güçlendirmesinde bir araç olacaktır. Çerçeve aynı zamanda, çocukların erken yıllar (early moments) hayatta kalmaları ve serpilmelerini sağlayacak, “hayatta kal, serpil, ve değiş (Survive, Thrive and Transform) hedeflerinin ve SKH 4.2²'nin gerçekleşmesi için gerekli yatırımlara önemli bir dayanak olacaktır, 2030 SKHların hayata geçirilmesine de genel olarak katkıda bulunacaktır”.³

¹ Pia R. Britto, et al., 'Nurturing Care: Promoting early childhood development' The Lancet, vol. 389, no. 10064, January 2017, pp. 91-102.

² Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4.2: “Erken Çocukluk Gelişim” hedefidir

³ WHO | Nurturing care for early childhood development: a framework ...

“Çocuk Gelişimi için Bakım” nedir ve Neden?

İnsan yaşamının başından itibaren, bilhassa ilk 2-3 yılda, çocuk ve ona birinci derecede “bakıcısı” arasındaki etkileşim çocuğun yaşam boyu sürecek gelişim eğrisinde çok önemli ve şekillendirici bir rol oynar. Erken uyarıların ve öğrenmenin de için de olduğu, “cevap veren”(responsive), hassas ve “bilinçli” bakım, sadece çocuğun fiziksel büyümesi ve iyi beslenmesi ile değil, fakat aynı zamanda zihinsel olarak uyanık, duygusal yönden dengeli ve sosyal açıdan etkili olmasını da sağlar. Dünya Sağlık Örgütü ve UNICEF’in geliştirdiği, Çocuk Gelişimi için Bakım Paketi (*The Care for Child Development (CCD) Package*)⁴, çocuk-bakıcı etkileşimini zenginleştirmeye, ve ailelere çocuklarının ihtiyaçlarına daha duyarlı ve uygun bir şekilde cevap vermelerine yardımcı olur. Çocuk Gelişimi için Bakım (ÇGB) Paketi, bir çok ülkede, halk sağlığı merkezleri, pediatri klinikler, hastanelerin hamile, yenidoğan, sağlıklı çocuk izleme bölümleri ile gelişimsel sorunları olan çocuklar için hazırlanmış programlarda, acil durum ortamları da dahil olmak üzere kullanılmaktadır. Uzun uygulamalarla elde edilmiş başarılı deneyimlerin neticesi olarak Çocuk Gelişimi için Bakım Paketi, Geliştiren Bakımın yaygınlaştırılmasında öncelikli bir araç olarak benimsenmiştir.

İkinci Çocuk Gelişimi ve Nörolojisi Kongresi, Geliştiren Bakım ve Çocuk Gelişimi için Bakım

“*Geliştiren Bakım*”, Üsküdar Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümünün düzenlediği, ve 19-20 Nisan, 2018’de yapılacak olan İkinci Çocuk Gelişimi ve Nörolojisi Kongresi’nin ana-teması olarak seçildi. Bu seçimin amacı, Geliştiren Bakım kavramını oluşturan öğeleri tek tek açmak ve her bir parçanın nasıl çok-sektörlü ve disiplinler-arası çalışma ortamlarında, ulusal ve yerel düzeyde bütünlüğü bozmadan işe koşulabileceğini ve uygulanabilirliğini anlamaya çalışmaktır. Bu bağlamda, Çocuk Gelişimi için Bakım Paketinin tanıtımı için ayrıca bir gün ayırmak bir gereklilik olmuştur. Çocuk Gelişimcilerin yanı sıra diğer akademisyenler ve uygulamacılar (aile doktorları, çocuk doktorları, beslenmeciler, çocuk hemşireleri, sosyal hizmet uzmanları, fizyoterapistler, ve diğerleri) arasında farkındalık ve ilgi yaratmak, ülkemizde “geliştiren bakım” kavramının yerleştirilmesinde önemli bir adım olarak düşünülmüştür.

Kongre-öncesi Çocuk Gelişimi için Bakım Çalıştayı, 18 Nisan, 2018 günü yapılacaktır. Çalıştay, ÇGB yaklaşımını ve paketini tanıtacak, akademisyenler ve uygulayıcılar arasında Paketin, Geliştiren Bakım’ın uygulanmasında, Türkiye’de ki var olan sağlık sistemi ve hizmetleri çerçevesinde kullanılabilirliğini tartışmaya açacaktır.

Dr. Jane Lucas, Çocuk Gelişimi için Bakım Paketinin, uluslararası düzeyde birinci yazarı ve eğitici eğitimcisidir. ÇGBP ile ilgili uluslararası düzeyde ve değişik ortamlarda bilgi ve deneyimleri olan Ü.Ü Çocuk Gelişimi Profesörü, **Dr. Nurper Ülküer** ve Adnan Menderes Üniversitesi Çocuk Gelişimi Doçenti, **Dr. Tugba Karaaslan**, Jane Lucas’a yardımcı olacaktır.

⁴ [Care for Child Development Package | Early Childhood | UNICEF](#)

Taslak Gündem (18 Nisan, 2018)

Katılımcı sayısı: 50

SABAH

08:30-09:00 Kayıt

09:00- 10:30 Açılış ve tanışma

Çocuk Gelişimi için Bakım; Entegre çocuk gelişimi hizmetlerinde teorik ve bilimsel temel

10:30-11:00 Kahve

11:00 – 12:30

Aileler,e çocuklarının öğrenmelerine yardımcı olacak olanakların hazırlanması

Providing opportunities for families to help a child learn. Gurup tartışması, ve iletişim ve oyun aktivite örneklerinin videodan izlenmesi.

12:30-13:30 Öğlen yemeği

ÖĞLEDEN SONRA

13:30-15:00

Duyarlı ve cevap veren (responsive) bakımın desteklenmesi; Rehber ilkeler, videolar ve gurup tartışması Supporting sensitive and responsive caregiving. Guiding principles, değişik ortamlardan örneklerin sunulduğu videos and group discussions with examples from different parts of the world.

15:00-15:30 Kahve arası

15:30-16:00

Çocuk Gelişiminin izlenmesi: GMCD'nin, Çocuk Gelişiminde Bakım Rehberi çerçevesinde tanıtımı. (Dr Tuba Karaaslan)

16:00-16:45

Çocuk Gelişimi için Bakım Paketinin Türkiye için kullanımı. Gurup Çalışması ve tartışma. Nerede kullanılabilir? Kim kullanabilir? Kimler eğitilmeli ve kimler tarafından? Türkçeye uyarlanması nasıl olabilir? Etkisinin ölçümü ve değerlendirmesi nasıl yapılabilir?

16:45-17:00 *Başka öneriler? Çalışma gruplarından sorular..*

17:00-17:30 Günün özetlenmesi, ilerisi için neler yapılabileceği konusunda öneriler, mesajlar ve kapanış.